

Mira Kruhan

NEKA NOVA ISKUSTVA S GRUPNIM RADOM

Seminar u Berlinu potaknuo nas je da neke metode i oblike pokušamo primijeniti i u nastavi s našim učenicima. Vrlo uspješna kombinacija rada u parovima i rada u grupama koje se neprestano mijenjaju bila je pravi izazov.

Kao uvod u temu može poslužiti crtež, karikatura ili slično, dakle vizualni stimulans, kojim se pobuđuje interes učenika za nove sadržaje. I igra asocijacija i stvaranje asociograma na zadanu riječ ili frazu mogu se iskoristiti ne samo kao uvod već i kasnije u toku rada, bilo da usmjeravamo učenike u određenom pravcu ili sistematiziramo dobivene rezultate zaokružujući na taj način obrađenu temu.

Nakon tog uvodnog dijela, koji traje 10 do 15 minuta, učenici se podijele u peteročlane grupe i u okviru teme diskutiraju o vlastitim iskustvima. Za to je potrebno izraditi zadatke koji će usmjeriti njihovu diskusiju prema željenom cilju. Svaka grupa bira svog izvjestitelja, zajednički pišu sažetak na foliju (ili kasnije na ploču), a usmeni izvještaj ograničen je na 3 do 5 minuta.

Na slijedećem satu predstavnici grupa upoznaju ostale s tokom i rezultatima diskusije. Nakon kraćeg sistematiziranja svih izvještaja (a to vodi nastavnik na osnovi svojih bilježaka) učenici rade u parovima. I ovaj put nastavnik je taj koji će odrediti partnere. Parovi trebaju prema dobivenim uputama pripremiti pitanja za intervju.

Upute sadrže podatke o mjestu, načinu i cilju intervjua. Intervjui se mogu provoditi unutar škole u drugim razredima na satovima stranog jezika kod istog nastavnika ili istovremeno na satima više nastavnika, što ovisi o dogovoru s kolegama i o mogućnostima u samoj školi. Takvi intervjui vode se pod kontrolom nastavnika stranog jezika i učenici su prisiljeni služiti se stranim jezikom izvan vlastite učionice i u drugoj sredini, što u svakom slučaju stimulira i pozitivno djeluje na učenje stranog jezika. Nema li mogućnosti da se intervjui provode za vrijeme nastave, učenici će to učiniti izvan nastave. U tom će se slučaju oni koristiti, što je neizbježno, materinskim jezikom, ali će zato o stečenim iskustvima i o rezultatima razgovora izvještavati na stranom jeziku.

Učenici ne izvještavaju u parovima već su ponovno podijeljeni u nove peteročlane grupe unutar kojih se međusobno informiraju o onom što su učinili. Za izvjestitelja biraju učenika koji to još nije bio i na taj način gotovo svi učenici dođu u toku rada na red da izvještavaju. Grupe su dužne sažeti zajedničke rezultate. Pri tome će im biti potrebna nastavnikova pomoć jer se učenici vrlo često izgube u detaljima. I ovaj put su izvještaji ograničeni na 3 do 5 minuta. U toku izvještavanja nastavnik pravi bilješke koje će kasnije grupirati i prenijeti na foliju ili na ploču, a poslužiti će mu kao podloga za

zajednički sažetak rada grupa. Na kraju učenici u parovima u kojima su intevjuirali izrađuju kolaže. To je onaj dio rada koji ih najviše veseli i gdje njihova kreativnost dolazi do izražaja. Prvi dio sata (15—20 min.) učenici rade na kolažima za koje su materijale pripremili kod kuće i sada ideje prenose na papir. Drugi dio sata posvećen je predstavljanju kolaža. Ponovno treba voditi brigu o tom da to rade oni učenici koji još nisu izvještavali. Za domaću zadaću može se zadati opis najuspjelijeg rada.

Za vrijeme grupnog rada nastavnik će obilaziti grupe, ali će se više moći posvetiti samo jednoj, eventualno dvjema grupama. Da bi mogao pratiti rad i drugih grupa, dobro će mu poslužiti kasetofoni koji će biti uključeni i snimati razgovor grupe. Nema li u školi dovoljno kasetofona, učenici će ih rado donijeti od kuće. U početku će učenici biti malo ukočeni zbog toga što ih se snima, ali ubrzo će zaboraviti na to i spontano će reagirati. Kasnije će rado slušati snimku i analizirati je.

Takav rad iziskuje malo veću pripremu i sudjelovanje nastavnika, ali se isplati. Pokazat ćemo na jednom primjeru kako to izgleda u praksi.

Nakon lekcije »Wie wohnt es sich in einer Neubausiedlung« (Marčetić: Deutsch für Sie, Mittelstufe, 1. Teil) odlučili smo da kroz portrete nekoliko ulica izradimo i portret našega grada. Za rad na temi »Portrait einer Straße« predvidjeli smo pet nastavnih sati.

1. sat

Kao uvod u temu poslužio nam je asociogram uz imenicu »Straße«. Učenici su na komad papira trebali napisati asocijaciju na zadanu riječ. Grupirali smo tematski dobivene asocijacije i razgovarali o njima. Asocijacije su bile slijedeće:

<i>lange Straße</i>	<i>viele Menschen</i>	<i>Hochhäuser</i>
<i>Allee</i>	<i>Gedränge</i>	<i>Geschäfte</i>
<i>breit</i>	<i>laut</i>	<i>Stadt</i>
<i>viele Papiere auf dem Boden</i>	<i>Straßenbahn</i>	
	<i>Verkehr</i>	
	<i>Fußgängerzone</i>	

Uz asocijacije postavljali smo pitanja. Na primjer:

Wie kann eine Straße sein?

Was gibt es alles in einer Straße?

Wie ist der Verkehr auf unseren Straßen?

Worin unterscheiden sich die Straßen in der Altstadt von den Straßen im Zentrum oder in einer Neubausiedlung? itd.

Učenike smo zatim podijelili u peteročlane grupe. Svaka je grupa dobila radni list sa slijedećim zadacima:

Aufgaben für Arbeitsgruppen

- 1. **Erinnert euch an eure eigenen Wohnerfahrungen im Lauf eures Lebens und erzählt euch gegenseitig davon.***
- 2. **Versetzt euch in die Perspektive:***
 - a) eines Berufstätigen*
 - b) einer Hausfrau*

- c) eines Kindes
- d) eines Jugendlichen
- e) einer Mutter/eines Vaters
- f) eines Geschäftsmanns/einer Geschäftsfrau
- g) eines Rentners

Wählt nur eine Perspektive! Diskutiert was für diese Gruppen wichtig sein könnte.

3. Notiert die wichtigsten Punkte auf einer Folie.

Wählt einen Gruppensprecher und tragt die Ergebnisse den anderen vor.

Grupe su radile do kraja nastavnog sata.

2. sat

Na početku sata odredili smo četiri učenika da provedu intervju u dva susjedna razreda. Učenici su trebali intervjuirati u parovima (jedan postavlja pitanja, a drugi pravi bilješke) dva do tri učenika u drugom razredu. Zajednički smo odredili koja će pitanja postaviti. Odlučili smo se za ova tri pitanja:

1. Wo wohnst du?
2. In welchem Stadtteil ist deine Straße?
3. Was gefällt dir in deiner Straße und was nicht?

Određeni su učenici otišli na svoj zadatak, a ostali su izvještavali o radu grupa. Već u toku izvještaja učenici su povremeno postavljali pitanja pokazujući na taj način zanimanje za rad i rezultate diskusija drugih grupa. Izvještaji su zbog toga trajali i dulje od pet minuta. U međuvremenu su se vratili učenici-reporteri pa su i oni ukratko izvijestili o svojim intervjuima. Posljednjih desetak minuta učenici su radili u parovima. Svaki je par trebao pripremiti pet pitanja koja će postaviti građanima u određenim ulicama. Po dva para trebala su portretirati istu ulicu. Svaki par dobio je slijedeća dva radna lista.

PARTNERGRUPPE

für:

5 Fragen an 3 Zagreber Bürger

STRASSE!

Zeit:

Partnergruppe:

Bitte stellt mit Hilfe eures Stadtplans fest, wie ihr zu der oben genannten Strasse kommt!

FRAGEN \ ANTWORTEN	ORT: 1. Zagreber	ORT: 2. Zagreber	ORT: 3. Zagreber
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

3. sat

Na početku trećeg sata odredili smo nove peteročlane grupe. Parove koji su portretirali ulice razdvojili smo i smjestili u različite grupe. Učenici su se zatim morali međusobno informirati o izvršenju zadatka. Radni list izgledao je ovako:

ARBEITSBLATT

A U F G A B E:

1. Informiert euch gegenseitig über:
 - die Fragen, die ihr an Zagreber Bürger gestellt habt
 - die Antworten, die ihr erhalten habt
 - andere Erfahrungen bei diesen Gesprächen

2. Stellt, bitte, fest, welches für euch dabei das:
 - Interessanteste
 - Lustigste
 - Überraschendste
 - Ärgerlichste
 - Unangenehmste
 war!

3. Äussert euch über den Verlauf der Gespräche!

- Hattet ihr Schwierigkeiten, an die verschiedene Personen heranzukommen?
- Wie liefen die Gespräche selbst?

4. Wählt auch einen Gruppensprecher, der eure Ergebnisse später vortragen soll!

Dieser sollte die Fragen und Antworten, die als besonders interessant befunden wurden, auf eine Folie schreiben!

Ihr habt dafür 45 Minuten Zeit!

Pratili smo rad grupa, pomagali učenicima i davali upute ako je bilo potrebno. Grupe su radile cijeli sat.

4. sat

Veći dio sata učenici su izvještavali o iskustvima stečenim za vrijeme intervjuiranja i o rezultatima razgovora. Dok su tekli izvještaji, pravili smo bilješke, grupirali ih, zabilježili na foliju i zatim na temelju tih projiciranih bilježaka izvršili sintezu cjelokupnog rada svih grupa. Kraj sata ostavljen je parovima koji su vodili intervjue da se dogovore o izradi kolaža. Taj posao učenike je (pored intervjua) najviše veselio.

5. sat

Prvih 20 minuta učenici su izrađivali kolaže. Materijale su donijeli od kuće, a već su imali i razrađeni plan kako će kolaž izgledati, pa je taj posao brzo obavljen. Ugodno iznenađuje raznovrsnost i bogatstvo ideja, te kreativnost, ne samo u izradi kolaža već i u interpretaciji koja je slijedila u drugom dijelu sata. Za domaću zadaću učenici su trebali opisati onaj kolaž koji je po njihovu mišljenju bio najuspjeliji i obrazložiti svoj izbor.

To je samo jedna od mogućnosti kako se može kombinirati rad u parovima s grupnim radom (pri čemu se grupe često mijenjaju) te radom izvan nastavnog sata. Na sličan način spremamo se obraditi teme *Schule* i *Verkehr* te načiniti mapu o putovanju i boravku učenika u Sonnenbergu u SR Njemačkoj.